

Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva

Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 668/2018-1.7/mo

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

DOBÝVANIE, s. r. o.

2. Identifikačné číslo

36 372 463

3. Sídlo

Stráňavy – Lom Polom, 013 25 Stráňavy

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

„Banská činnosť vykonávaná v dobývacom priestore Stráňavy - Polom - lom Polom, lom Kosová a haldy odpadového vápenca – navýšenie ťažby“

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Banská činnosť vykonávaná v dobývacom priestore Stráňavy-Polom - lom Polom, lom Kosová a haldy odpadového vápenca – navýšenie ťažby“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je zabezpečiť dostatočné množstvo suroviny – vápenca a dolomitu - pre odberateľa DOLVAP, s.r.o., Varín, ktorému je materiál dodávaný priamo na hraniciach lomov, pričom preprava z lomu do násypky drviarne sa vykonáva špeciálnymi automobilmi s vysokou nosnosťou, čím sa minimalizuje počet jazd.

Suroviny vápenec (lom Polom, haldy odpadového vápenca) a dolomit (lom Kosová) sa používajú ako vstup na ďalšie spracovanie, pričom po vysypaní do násypného koša sa ďalej prepravujú pásovými dopravníkmi odberateľa. Surovina sa ďalej spracováva na výrobky pre stavebníctvo, hutníctvo, výrobu vápna, výrobu skla, betónu, asfaltu a ďalšie minoritné účely.

Surovina z hald a odvalov sa môže používať aj na priamu aplikáciu do stavebníctva ako násypový materiál.

3. Užívateľ

Užívateľom bude navrhovateľ – spoločnosť Dobývanie, s.r.o., Stráňavy.

4. Umiestnenie

Kraj: Žilinský (kód kraja 5)
Okres: Žilina (kód okresu 501)
Obec: Stráňavy (517461), Strečno (517461)
Kataster : Stráňavy (858781), Strečno (858943)

Parcelné čísla:

Lom Polom (vápenec)	k. ú. Stráňavy, KN-C	996/1
Lom Kosová (dolomit)	k. ú. Stráňavy, KN-C	1020/2, 1020/3, 1021/2, 1021/3,1021/4, 1022/11022/10, 1022/11, 1022/5, 1022/6, 1021/13, 1020/4, 1021/5
	k. ú. Strečno, KN-C	1318/2, 1318/3, 1318/5, 1318/1
Haldy odpadového vápenca	k. ú. Stráňavy, KN-C	996/1, 996/2,996/6, 996/8,978/13,977/4, 1023/3, 1024,1025/1,1025/15

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

V lomoch Polom a Kosová sa už vykonáva ťažba, riadená od r. 1926 (lom Polom), neriadená pre miestne použitie sa vykonávala už aj predtým. Dobývací priestor pre lom Stráňavy – polom bol určený v r. 1960.

Banská činnosť v lomoch Polom a Kosová sa vykonáva na základe schváleného Plánu otvárania, prípravy a dobývania (ďalej len „POPD“), ktorá má pre lom Polom platnosť na roky 2008 – 2022 a pre lom Kosová na roky 2014 – 2029.

Po uplynutí tohto obdobia bude potrebné pre obnovenia povolenia na ťažbu vypracovať nový POPD podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a toto posúdiť v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť pozostáva z 3 čiastkových činností, ktoré sú v priestorovej a procesnej súvislosti:

- 1) ťažba, nakladanie a doprava vápenca v lome Polom;
- 2) ťažba, nakladanie a doprava dolomitu v lome Kosová;
- 3) ťažba, nakladanie a doprava vápenca a skrývky na haldách a odvaloch.

Podstatné množstvo vyťažených surovín sa prepravuje do primárnej drviarne umiestnenej v priestore lomu Polom a odtiaľ po predrvení lanopásom k odberateľovi – spoločnosti DOLVAP, s.r.o., Varín. Základný sortiment výrobkov spoločnosti DOLVAP, s.r.o., Varín tvoria vápenné, vápencové a dolomitové produkty určené pre hutnícky a sklársky priemysel, stavebníctvo a ďalšie odvetvia.

Len malé množstvo vyťažených surovín, asi 5 % z celkového vyťaženého množstva, sa dopravuje po komunikácii vedúcej popri lanopáse s priamym vyústením na cestu I/18.

Ťažba, nakladanie a doprava vápenca v lome Polom

Ročná ťažba: max. 2 500 000 t/rok (v roku 2016 to bolo 1 492 529 ton).

Spôsob ťažby: etážový, stenovým spôsobom ťažbou v ťažobných rezoch, v súčasnosti 10 ťažobných rezov.

Rozpojovanie hornín: vrtacie práce, trhacie práce pomocou odstrelův malého a veľkého rozsahu, rozbíjanie hydraulickým kladivom.

Nakladanie hornín: kolesové a pásové nakladače s naftovým pohonom, doprava nákladné automobily.

Ťažba, nakladanie a doprava dolomitu v lome Kosová

Ťaží sa od r. 1988, nachádza sa v dobývacom priestore Stráňavy – Polom.

Ročná ťažba: max. 500 000 t/rok (v roku 2016 to bolo 272 894 ton).

Spôsob ťažby: etážový, stenovým spôsobom ťažbou v ťažobných rezoch, v súčasnosti 6 ťažobných rezov.

Rozpojovanie hornín: vrtacie práce, trhacie práce pomocou odstrelův malého a veľkého rozsahu, rozbíjanie hydraulickým kladivom.

Nakladanie hornín: Kolesové a pásové nakladače s naftovým pohonom, doprava nákladné automobily.

Ťažba, nakladanie a doprava vápenca a skrývky na haldách a odvaloch

Vápencový odpad vznikajúci pri úprave suroviny sa na výsytku ukladá už niekoľko desaťročí. Tento odpad je tvorený zahlinenou frakciou odpadového vápenca 0 – 25 mm. Výsytky podliehajú intenzívnemu procesu morfogenetických zmien, ktoré sa prejavujú najmä

svahovými zosuvmi, vodnou a veternou eróziou s následnou devastáciou pod ich úpäťm ležiaceho územia.

Vplyvom silných dažďov dochádza k splavovaniu materiálu z hald odpadových vápencov, splachy zaplavujú pozemky nachádzajúce sa pod haldami. Splavovanie materiálov je dlhotrvajúci problém, ktorý ťažobná organizácia riešila v minulosti rozetážovaním existujúcich svahov hald odpadových vápencov. V súčasnosti sú výsypky stabilizované odvodňovacími rezmi, ktoré odvádzajú dažďové zrážky do riadených sedimentačných nádrží a systém odvodňovania je pravidelne kontrolovaný a obnovovaný.

Odpadové vápence od roku 1996 nevznikajú a výroba je bezodpadová, odpad sa na tieto výsypky neukladá.

Ročná ťažba: max. 500 000 t/rok (v roku 2016 to bolo 4 897 ton), materiál odvalov sa používa bez úpravu do násypov a na terénne úpravy.

Rozpojovanie hornín: rýpaním bagrami a nakladačmi, prípadne rozbíjanie hydraulickým kladivom.

Nakladanie hornín: Kolesové a pásové nakladače s naftovým pohonom, doprava nákladné automobily.

Dobývanie suroviny v **lome Polom** je vykonávané podľa POPD pre lom Polom na roky 2008 – 2022 v určenom dobývacom priestore. Ťažba v lome Polom je v súčasnosti rozdelená do desiatich ťažobných rezov, ťažobné rezy sú rozfárané. Budúca ťažba je orientovaná na ich doťaženie po hranicu dobývacieho priestoru prípadne po hranicu vypočítaných zásob suroviny. Ťaženou surovinou sú dolomitizované guttensteinské vápence, tektonicky značne rozrušené.

Ložisko Polom je dobývané stenovým spôsobom ťažbou v ťažobných rezoch. Rozpojovanie suroviny sa vykonáva trhacími prácami veľkého a malého rozsahu. Primárne rozpojovanie sa vykonáva clonovými, prípadne radovými a plošnými odstreli. Sekundárne rozpojovanie nadmerných kusov rúbaniny sa vykonáva hydraulickým búracím kladivom. Rozrušená surovina sa nakladá čelnými kolesovými nakladačmi na veľkokapacitné nákladné automobily (dumpre) a odváža sa do násypky primárnej drviarne.

Hlavným zdrojom elektrickej energie pre lom je trafostanica vybudovaná vedľa primárnej drviarne. Osvetlenie ťažobného priestoru je riešené pomocou stabilných a prenosných reflektorov.

K zachyteniu nárazových vôd postačuje vyspádovanie plošiny etáží.

Odvod dažďových vôd je riešený pre celý areál odvádzaním zrážkových vôd odvodňovacími rigolmi do sedimentačných nádrží. Odtiaľ voda odteká do priestoru dobývacieho priestoru, kde vsakuje do podložia.

Prašnosť vzniká pri vŕtaní vývrtov pre nálož, ale hlavne pri doprave suroviny z miesta nakládky do primárneho drviča. Pri vŕtaní vývrtov sú vrtné súpravy Atlas-Copco vybavené zariadením na odsávanie prachu. Lomové komunikácie sú počas dní, kedy by mohla vznikáť prašnosť, skrúpané polievacím automobilom. Technologické objekty sú vybavené odsávacími zariadeniami.

Vzhľadom na vysokú variabilitu obsahu $MgCO_3$ a SiO_2 v ložisku a požiadavky odberateľa, ktoré vyžadujú rovnomerné chemické zloženie suroviny, je potrebné nakladať so surovinou na dvoch až troch rozvaloch, ktorých kombináciou sa dosahuje požadované chemické zloženie suroviny. Preto je tejto podmienke prispôsobený aj plán ťažby.

Požadované chemické zloženie dolomitického vápence je $MgCO_3$ 13 % + 2 % a SiO_2 1,5 %.

Partie ložiska, ktoré nie sú vhodné na mixovanie surovín sú odťažené selektívne a prevažne odpredávané ako materiál pre výrobu stavebných hmôt.

Ďalšie spracovanie suroviny zabezpečuje firma vápenka spoločnosť DOLVAP, s.r.o., Varín. Rúbanina z lomu je dopravovaná do primárnej drviarne, ktorá je osadená na kóte 861,5 m n.m., násypka drviarne je na kóte 873 m n.m. Drviareň je vybavená čeľuťovým drvičom. Podrvená surovina frakcie 0 - 300 mm je sypom č. 2 a štôľňou č. 2 dopravovaná do technologickej linky na etáži na kóte 702 m n.m., kde sa nachádza sekundárna drviareň osadená kužeľovým drvičom. Tu sa surovina drví na frakciu 0 - 125 mm. Na sekundárnu drviareň naväzuje triediareň. Spojenie medzi lomom a vápenkou vo Varíne je zabezpečená lanopásom.

Lom Kosová sa nachádza v k. ú. obcí Stráňavy a Strečno, vo vzdialenosti 1,2 km od obce Stráňavy a 3 km od obce Strečno. Ťažobné práce na ložisku Kosová boli zahájené v roku 1988. Ťaženou surovinou sú dolomity čiernovážskej sekvencie hronika (chočský príkrov).

Ťažobné práce sú vykonávané vo všetkých ťažobných rezoch určených povoleným POPD.

V lome Kosová sa využíva etážový spôsob ťažby, dobývacou metódou sú trhacie práce. Primárne rozpojovanie suroviny sa vykonáva trhacími prácami veľkého rozsahu a malého rozsahu, clonovými, prípadne radovými a plošnými odstrelmi. Voľba množstva suroviny pre jeden odstrel je podmienená kvalitou surovinového bloku. Sekundárne rozpojovanie nadmerných kusov rúbaniny sa vykonáva hydraulickým búracím kladivom.

Rozrušená surovina sa nakladá čelnými kolesovými nakladačmi na veľkokapacitné nákladne automobily (dumpre) a odváža sa do násypky drviarne na kóte 520 m n.m.

Na základe požiadavky odberateľa je potrebné udržiavať rovnomerné chemické zloženie rúbaniny, hlavne v obsahu SiO_2 , ktorý je u jednotlivých typov dolomitov rôzny (rozpätie od 0,2 až 1,7 %). Podiel dolomitu s nižším obsahom SiO_2 je na ložisku podľa doterajších výsledkov prieskumu a ťažby asi 60 %. Pre dodržanie obsahu SiO_2 v rozsahu 0,4 až 0,7 % navrhovateľ operatívne riadi postup ťažby v rámci rozfárannej etáže.

Hlavným zdrojom elektrickej energie pre lom je trafostanica vybudovaná vedľa drviarne.

Rozvod vody v lome Kosová pozostáva z dvoch druhov – pitná voda a technologická voda. Technologická voda je zachytávaná zo zrážok a hald odpadových vápencov a je vedená potrubím uloženým v zemi zo zbernej nádrže na kótu 520 m n.m. k primárnej drviarni. Používa sa na skrúpanie ciest a suroviny pri spracovávaní.

V zámere sú uvedené 2 varianty:

Variant A:

Ťažba surovín v dobývacom priestore Stráňavy – Polom v množstve 3 500 000 t/rok

Variant B:

Ťažba surovín v dobývacom priestore Stráňavy – Polom v množstve 2 975 000 t/rok

Variant 0:

Ťažba surovín v dobývacom priestore Stráňavy – Polom v doposiaľ ťaženom množstve (v roku 2016 to bolo 1 770 320 t)

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie zámeru/správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 zákona zaradená do kapitoly 1. Ťažobný priemysel, položky č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku a podľa časti A s prahovou hodnotou 200 000 t/rok alebo 10 ha záberu plochy podlieha povinnému hodnoteniu.

Zámer navrhovanej činnosti vypracoval RNDr. Kamil Kandra zo sp. PROGEO, spol. s r.o., Predmestská 75, 010 01 Žilina. Odborné kapitoly do zámeru spracovali Ing. Juraj Kotrbaneč (technické a technologické riešenie) a RNDr. Miroslav Badík (biota).

Navrhovateľ, DOBÝVANIE, s.r.o., Stráňavy – Lom Polom, 013 25 Stráňavy (ďalej len „navrhovateľ“), predložil dňa 11. 12. 2017 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 22 zákona zámer navrhovanej činnosti na posúdenie podľa zákona. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), sa dňom predloženia zámeru začalo konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

2. Rozoslanie a zverejnenie zámeru/správy o hodnotení

MŽP SR, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 a § 2 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku a ako príslušný orgán § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona, po skontrolovaní náležitosti zaslalo listom č. 8140/2017-1.7/mo zo dňa 15. 12. 2017 podľa § 23 ods. 1 zákona na zaujatie stanoviska zámer navrhovanej činnosti *dotknutej obci* (Obecný úrad Stráňavy, Obecný úrad Strečno) v listinnom vyhotovení a v liste túto skutočnosť oznámilo, rezortnému orgánu (Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Odbor energetickej a surovínovej politiky), dotknutému orgánu (Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov) a povoľujúcemu orgánu (Obvodný bankský úrad v Prievidzi) prostredníctvom informácii o zverejnení na webovom sídle MŽP SR, na adrese:

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/banska-cinnost-vykonavana-v-dobyvacom-priestore-stranavy-polom-lom-pol>.

MŽP SR zároveň požiadalo (list č. 8140/2017-1.7/mo zo dňa 15. 12. 2017) Obce Stráňavy a Strečno ako dotknuté obce, aby podľa § 23 ods. 3 zákona do 3 pracovných dní od doručenia zámeru informovala o ňom verejnosť na úradnej tabuli obce najmenej na dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení a zároveň oznámila, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote a kde môže verejnosť podávať pripomienky.

Po podrobnom posúdení doručených stanovísk k navrhovanej činnosti doručených podľa § 23 zákona, zvážení úrovne spracovania zámeru vzhľadom na charakter, rozsah a vplyvy navrhovanej činnosti v spolupráci s rezortným orgánom a povoľujúcim orgánom MŽP SR podľa § 32 zákona určilo, že **správu o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nie je potrebné vypracovať**.

MŽP SR zaslalo oznámenie o upustení od vypracovania správy o hodnotení (list č. 668/2018-1.7/mo 9785/2018 zo 14. 02. 2018), navrhovateľovi, dotknutej obci, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom a povoľujúcemu orgánu. V oznámení MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 34 ods. 1 zákona do 3 pracovných dní od doručenia oznámenia informovala

o tom verejnosť a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru/správy o hodnotení nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie a zároveň uviedla, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označila miesto, kde sa môžu podávať.

Zároveň MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 34 ods. 2 zákona zabezpečila po dohode a v spolupráci s navrhovateľom verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a zároveň upozornila, že termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním, a aby prizvala naň okrem verejnosti aj zástupcov MŽP SR, rezortného orgánu a dotknutých orgánov. Ďalej má dotknutá obec v spolupráci s navrhovateľom za povinnosť podľa §34 ods. 4 zákona vyhotoviť záznam a doručiť ho MŽP SR do 10 pracovných dní od verejného prerokovania.

Zámer, bol zverejnený na úradnej tabuli Obce Stráňavy od 26. 02. 2018 s informáciou o mieste, kde je možné nahliadnuť do zámeru a že pripomienky je možné podať na adresu uvedenú vo zverejnenom dokumente, na Obecnom úrade, najneskôr na verejnom prerokovaní 27. 03. 2018.

V obci Strečno bolo umožnené nahliadnuť a pripomienkovať zámer, ktorý nahradil správu o hodnotení od 10. 04. 2018 do verejného prerokovania, ktoré bolo zorganizované až 24. 04. 2018.

V zákone stanovenej lehote neboli doručené žiadne stanoviská verejnosti.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Obec Stráňavy zvolala verejné prerokovanie navrhovanej činnosti na 27. 03. 2018. v Kultúrnom dome Stráňavy o 14:00 hod.

Verejného prerokovania sa zúčastnili 2 zástupcovia navrhovateľa a 2 zástupcovia dotknutej obce Stráňavy.

Verejné prerokovanie prebehlo podľa programu, ktorý obsahoval body: 1. Otvorenie a prezentácia, 2. Oboznámenie s predmetom prerokovania, 3. Diskusia a pripomienky, 4. Záver.

Otvorenie a úvodnú informáciu poskytol zástupca obce Ing. Jozef Papán, pričom uviedol, že oznámenie o začatí posudzovania vplyvov a informácia o možnosti nahliadnutia do dokumentácie bola zverejnená na úradnej tabuli 26. 02. 2018, oznámenie o konaní verejného prerokovania bolo zverejnené 12. 03. 2018.

Navrhovanú činnosť predstavil zástupca navrhovateľa, Ing. Andrej Dráb, konateľ spoločnosti DOBYVANIE, s.r.o., Stráňavy.

V diskusii zúčastnení konštatovali, že absencia verejnosti na verejnom prerokovaní svedčí o tom, že negatívne vplyvy činnosti občania vnímajú ako únosné, čo však nezbaňuje navrhovateľa povinnosti naďalej vykonávať zmierňovacie opatrenia, predovšetkým tie na zníženie prašnosti.

Žiadne pripomienky, námietky alebo nové stanoviská neboli prednesené.

Z verejného prerokovania bol spísaný záznam, ktorý obec Stráňavy doručilo na MŽP SR dňa 16. 05. 2018.

Obec Strečno zvolala verejné prerokovanie na predmetnú činnosť na 24. 04. 2018. Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v Kultúrnom dome Strečno o 14:00 hod.

Podľa prezenčnej listiny sa verejného prerokovania zúčastnili 3 osoby a to starosta obce Strečno Bc. Dušan Štadáni, zástupca navrhovateľa Ing. Andrej Dráb, konateľ spoločnosti Dobývanie, s.r.o., Stráňavy a zástupca pozemkového spoločenstva Strečno p. Marian Jurík.

Verejné prerokovanie prebehlo podľa programu, ktorý obsahoval body: 1. Otvorenie a prezentácia, 2. Oboznámenie s predmetom prerokovania, 3. Diskusia a pripomienky, 4. Záver.

Otvorenie a úvodnú informáciu poskytol starosta obce Bc. Dušan Štadáni, pričom uviedol, že oznámenie o konaní verejného prerokovania bolo zverejnené 10. 04. 2018.

Činnosť predstavil zástupca navrhovateľa, Ing. Andrej Dráb, konateľ spoločnosti Dobývanie, s.r.o., Stráňavy.

V diskusii zástupca navrhovateľa upresnil účel posudzovania a informoval o opatreniach na zníženie prašnosti. Zástupca pozemkového spoločenstva Strečno p. Marian Jurík požiadal o informáciu o ďalšom postupe ťažby na lome Kosová.

Žiadne pripomienky, námietky alebo nové stanoviská neboli prednesené.

Z verejného prerokovania bola spísaný záznam, ktorý Obec Strečno doručila na MŽP SR dňa 10. 05. 2018.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti:

Obvodný banský úrad v Prievidzi – povoľujúci orgán (list. č. č53-44/2018 zo dňa 08. 01. 2018) v stanovisku uvádza, že nemá námietky.

Ministerstvo hospodárstva SR, Odbor energetickej a surovinovej politiky – rezortný orgán (list č. 09147/2018-4110-00502 zo dňa 05. 01. 2018) konštatuje súlad zámeru so Surovinovou politikou SR a nemá žiadne pripomienky.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie - dotknutý orgán (list č. OU-ZA-OSZP2/2018/007092/Gr zo dňa 12. 01. 2018) v stanovisku uvádza popis činnosti a rekapituláciu návrhu zmierňovacích opatrení a uvádza, že nemá pripomienky.

Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia – dotknutý orgán (list č. OU-ZA-OKR2-2018/000041-002 zo dňa 11. 01. 2018) z hľadiska záujmov civilnej ochrany nemá pripomienky a súhlasí so zámerom. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie žiada predložiť na posúdenie.

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií - dotknutý orgán (list č. OU-ZA-OCDPK-2018/006665/2/POL zo dňa 16. 01. 2018) uvádza, že nemá pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti, neočakáva negatívny vplyv zámeru na dopravu v okolí.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline - dotknutý orgán (list č. A2017/04718/PPL zo 17.1.2018 vo svojom vyjadrení uvádza popis navrhovanej činnosti a legislatívu, podľa ktorej bude musieť navrhovateľ postupovať a uvádza, že z hľadiska

záujmov ním sledovaných podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a po splnení požiadaviek vyplývajúcich z platnej legislatívy nemá pripomienky.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline, - dotknutý orgán (list č. ORHZ-ZA1-28-001/2018 zo dňa 17. 01. 2018) uvádza, že nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov (list č. 8867/2017-5.3 57572/2017 zo dňa 11. 01. 2018 vo svojom stanovisku uviedlo 7 pripomienok, ktoré akceptoval alebo objasnil navrhovateľ na prerokovaní konanom na MŽP SR dňa 08. 02. 2018.

1. Nejednotné názvoslovie ložísk a ťažených nerastov ako formálny nedostatok. Správne má byť: Stráňavy – Strečno – Kosová – dolomit; Stráňavy – Polom – stavebný kameň; Stráňavy – Polom - vápenec ostatný; Stráňavy – Polom - haldy. V grafickej prílohe č. 1 nie sú znázornené geologické rezy.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Pre veľkú frekvenciu používania názvov ložísk v zámere sa používajú skrátené názvy Lom Polom, Lom Kosová a Haldy odpadového vápenca. Správne názvy výhradných ložísk sú uvedené na str. 48. Grafická príloha č. 1 – účelová banská mapa lomu Kosová bola v rámci zapracovania pripomienok opravená a rezy doplnené.“

2. Kapitola II.6 (Prehľadná situácia ...) – obrázok je neprehľadný, nie je zakreslený dobývací priestor.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Mapa s prehľadnou situáciou a zakresleným dobývacím priestorom bola doplnená v rámci zapracovania pripomienok. Dobývací priestor je zakreslený ešte na str. 49 a 107. Obrázky v elektronickej verzii zámeru sú s dostatočným rozlíšením, možno si ich zväčšiť podľa potreby.“

3. V zámere nie sú uvedené kvalitatívne parametre nerastov, ich vhodnosť a využitie podľa platných technických noriem, informácie žiadame v tomto zmysle aktualizovať.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Kvalitatívne parametre, chemické zloženie, fyzikálne a mechanické vlastnosti vápencov a dolomitov sú uvedené na str. 38 až 45 zámeru, v rozsahu, ktorý pokladáme pre zámer za dôležitý. Je veľké množstvo členení a rôznych noriem a parametrov, ktoré by sa dali použiť, ale nie je možné uviesť všetky. Vhodnosť a účel použitia vápencov a dolomitov je uvedená na str. 5 a 10.“

4. V kapitole III.1 (Charakteristika prírodného prostredia ...) ... je uvedený výskyt ... blokových rozsadlín v priestore lomu Polom. Ďalej sa konštatuje, že ťažbou v lome Polom nedochádza k zvyšovaniu rizika aktivizácie týchto blokových rozpadlín. Upozorňujeme, že riziko zo zaregistrovaných stabilizovaných svahových deformácií vo forme blokových rozpadlín (informácie na <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>). Je potrebné zabezpečiť ďalšiu činnosť tak, aby nedošlo k aktivizácii svahových deformácií. V časti „Seizmicita“ je citovaná norma STN 73 0036, ktorá už neplatí a nahrádza ju norma STN EN 1998-1 ... Na hodnotenie makreoseizmickej intenzity územia sa v súčasnosti používa stupnica EMS-98, namiesto MSK-64. Tieto údaje je potrebné aktualizovať.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Svahové deformácie vo forme blokových rozpadlín v lome Kosová uvedené v zámere na obrázku č. III.2 (zdroj: www.geology.sk) boli vymapované v rámci práce Sikora, J. a kol., 1989: Žilinská kotlina, zosuvy, orientačný IGP. Uvedené blokové rozpadliny sa vyskytovali na povrchu svahov, ktoré však boli postupom ťažby od r. 1989, kedy boli

vymapované, odťažené a v súčasnosti sa v predmetnom území už nenachádzajú. Pokiaľ ide o citáciu normy týkajúcej sa seizmicity, táto je citovaná z dôvodu, že seizmické merania uvedené v prílohe č. 2 zámeru činnosti, sa v minulosti vykonali podľa tejto normy. V súčasnosti platná norma STN EN 1998 je v zámere uvedená na str. 53 a nové merania a hodnotenia uvedené aj v prílohe č. 2 zámeru činnosti boli vykonané podľa nej.“

5. V kapitole IV.2 (Údaje o výstupoch) nie je konkretizované, aké povinnosti vyplývajú navrhovateľovi podľa zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu zákonov v znení neskorších predpisov. Tieto údaje bude potrebné do zámeru doplniť. Podľa uvedeného materiálu sa okrem iného pristúpi k odťaženiu haldy odpadového vápenca, čím sa vyriešia negatívne vplyvy hydrogeologických a inžinierskogeologických pomerov v kontexte so zákonom č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých v znení neskorších predpisov dôjde k zníženiu množstva odpadu.

Vyjadrenie navrhovateľa: „V priebehu ťažby v dobývacom priestore Stráňavy – Polom nevznikajú odpady z ťažobného priemyslu, z toho dôvodu organizácia nemá povinnosť spracovať Plán nakladania s ťažobným odpadom podľa uvedeného zákona. Haldy odpadového vápenca uvedené v pripomienke nie sú odpadom, ale ložiskom a v súčasnosti dochádza k ich postupnému odťažovaniu.“

6. V kapitole IV.3 (Hodnotenie predpokladaných vplyvov ...) je uvedené, že kvalita podzemných vôd môže byť ovplyvnená havarijným únikom ropných látok z ťažobných mechanizmov alebo nákladných automobilov tak pri samotnej ťažbe, ako aj pri doprave surovín. Keďže podložie je tvorené horninami s puklinovou priepustnosťou, v prípade havárie môže dôjsť k prieniku ropných látok až na hladinu podzemných vôd. Dotknuté územie sa nachádza v pomerne malej vzdialenosti od ochranného pásma vodárenského zdroja Stráňavy – Rybníky, požadujeme preto aktualizovať a dodržiavať „Plán preventívnych opatrení na zamedzenie úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich vzniku“.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Uvedená pripomienka, t. j. aktualizovať a dodržiavať „Plán preventívnych opatrení na zamedzenie úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich vzniku“ je uvedená v zámere na str. 104 v podkapitole Opatrenia na zmierenie negatívnych vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie – v časti Ochrana podzemných vôd, povrchových vôd a ochrana horninového prostredia.“

7. Upozorňuje, že sa podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava s v dobývacom priestore a chránenom ložiskovom území nachádzajú staré banské diela, v jeho širšom okolí sa nachádzajú skládky odpadov a svahové deformácie tak, ako sú zobrazené na priloženej mape (pozn. – priložená mapa 1 : 30 000). Územie spadá do oblasti nízkeho a stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape. Vhodnosť a podmienky prípadného stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika sa vyžaduje posudzovať podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie navrhovateľa: „Staré banské diela predstavujú prieskumné štôlne, ktoré boli vybudované v rámci ložiskového geologického prieskumu: Domanický, A. a kol., 1983: Stráňavy – Polom, vápenec, dolomit, podrobný prieskum. Geologický prieskum Spišská Nová Ves, GO Žilina. O týchto dielach vieme. Diela po ukončení prieskumu boli zasypané proti vstupu osôb a v priebehu ťažby od roku 1983 doposiaľ boli tieto staré banské diela z časti zlikvidované ťažbou. Pokiaľ ide o radónové riziko, v prípade zámeru týkajúceho sa ťažby je pripomienka irelevantná radónové riziko je potrebné riešiť v prípade výstavby objektov, v ktorých sa zdržujú

ľudia. Úroveň rádioaktivity ťažených surovín je pravidelne overované pred dodávkou konečnému spotrebiteľovi a zodpovedá požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z. a súvisiacich banských predpisov.“

Vyjadrenie MŽP SR: Uvedené stanovisko nie je nesúhlasné. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov upozornilo na niektoré formálne nedostatky zámeru a doplnilo informácie o území z geologických databáz aj v grafických prílohách. Navrhovateľ akceptoval, objasnil alebo odôvodnil jednotlivé pripomienky. Neakceptuje sa iba pripomienka č. 5, pretože ako je uvedené aj samotnom v zámere, aj vápenec uložený na haldách bude navrhovateľ ťažiť.

V zákone stanovenej lehote neboli doručené žiadne pripomienky verejnosti.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracoval na základe určenia MŽP SR, listom č. 668/2018-1.7/mo zo dňa 28. 05. 2018, RNDr. Jaroslav Schwarz, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 2/95-OPV (ďalej len „spracovateľ posudku“).

Spracovateľ posudku vypracoval posudok v súlade s § 36 zákona na základe predloženého zámeru, vlastných poznatkov, konzultácií s navrhovateľom a spracovateľom zámeru, zo záznamov z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk účastníkov procesu posudzovania a na základe príslušných právnych a technických noriem.

V odbornom posudku vypracoval hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia na základe vlastnej odbornej analýzy a v súlade s príslušnými právnymi a technickými predpismi a konfrontoval ho s hodnotením uvedeným v zámere.

Spracovateľ posudku sa stotožnil s opatreniami navrhnutými v zámere, opravil chyby súvisiace s neplatnou legislatívou a navrhol 2 ďalšie opatrenia:

- zapracovať do Plánu rekultivácie opatrenia na kontrolu invázných druhov, t. j. ich periodickú identifikáciu a odstraňovanie z rekultivovaných plôch (napr. pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý, zlatobyľ kanadská, ...);
- zabezpečiť, aby výsadba drevín v rámci lesníckej rekultivácie rešpektovala prirodzené lesné spoločenstvá, bola vykonaná odborne a výsledný les sa svojim zložením blížil prirodzeným lesným spoločenstvám, v závislosti na danom stanovišti, teda napr. vápencovým bučinám.

Z dvoch variantov vyhodnotil ako vhodnejší variant B, ťažbu surovín v dobývacom priestore Stráňavy Polom v množstve 2 975 000 t/rok.

Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 29. 06. 2018

MŽP SR listom č. 668/2018 -1.7/mo zo dňa 02. 07. 2018 upovedomilo v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania, že účastník konania a zúčastnená osoba má možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho

zistenia, prípadne navrhnuť jeho doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na MŽP SR.

Možnosť nazrieť do spisu alebo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa vyššie uvedeného upovedomenia nevyužil žiaden účastník konania.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo

Ide o najvýznamnejšie vplyvy činnosti a to negatívne vplyvy na pohodu a kvalitu života, predovšetkým hlučnosť a prašnosť, ale aj pozitívne vplyvy - sociálno-ekonomické – teda na zamestnanosť.

Dobývací priestor, resp. plochy, kde sa vykonáva ťažba ležia vo vzdialenosti 500 – 800 m od najbližších obytných domov v obci Stráňavy a asi 1800 m od obytných domov v obci Strečno.

Vzhľadom na vzdialenosť, konfiguráciu terénu (činnosť prebieha za horizontom – opticky ju od osídlenia delí chrbát Kosovej), prítomnosť bariér v podobe okolitého lesa, sa negatívne vplyvy ťažby (najmä hlučnosť, vibrácie, prašnosť) na kvalite a pohode života obyvateľov dotknutej obce Stráňavy prejavujú len miene, v prípade dotknutej obce Strečno minimálne. Hlavným negatívnym vplyvom na obyvateľov obce Stráňavy je vnímanie hluku počas vykonávania odstrelov.

Negatívne vplyvy dobývania surovín v dobývacom priestore Stráňavy – Polom sa výraznejšie môžu prejavovať u pracovníkov zamestnaných v tomto priestore, ktorí sú vystavení rizikovým faktorom - prašnosť, hlučnosť, vibrácie, práca s ťažkými mechanizmami, nakladanie s horninovými masami. Ochrana zamestnancov spočíva v dodržiavaní zásad bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Už v súčasnosti sa vykonávajú viaceré opatrenia na elimináciu hluku a prašnosti:

- priebežná modernizácia a údržba technických zariadení – vrátane modernizácie vozového parku na, kde sa na prepravu suroviny v rámci dobývacieho priestoru používajú veľkokapacitné nákladné automobily, čím sa znižuje počet prejazdov;
- skrúpanie komunikácii v čase suchého počasia.

Posudzovaná činnosť má aj pozitívne sociálno-ekonomické vplyvy na obyvateľov dotknutej obce v podobe primárnej (okolo 10 zamestnancov) a sekundárnej zamestnanosti, pravidelný príjem do obecného a štátneho rozpočtu plynúci z daní a poplatkov.

Činnosť bude mať tiež významný pozitívny vplyv na stavebníctvo a výrobu stavebných hmôt.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Tento súbor vplyvov je spojený s ťažbou horniny – vápenca a dolomitu v lomoch Polom, Kosová a z odpadových hald. Ide o následky rozpojovania hornín a ich dopravy na ďalšie spracovanie. Priamym vplyvom je úbytok zásob výhradného ložiska nachádzajúceho sa v rámci určeného dobývacieho priestoru Stráňavy - Polom. V súčasnosti je to okolo 1,5 mil. ton ročne v lome Polom, 0,3 mil. ton v lome Kosová a do 5 000 t v haldách odpadového vápenca (údaje

o ročnej ťažbe z r. 2016). Po povolení činnosti podľa predloženej environmentálnej dokumentácie to bude spolu max. 2 975 000 t/rok (odporúčaná variant B).

V území neboli v priebehu ťažby identifikované žiadne závažné geodynamické javy. K menej významným radíme ronové ryhy a splachy v priestore hald odpadového vápenca, ktoré sa dajú eliminovať technickými opatreniami (terasovanie).

Ťažbou suroviny v polohe jej dobývania dôjde k zmene reliéfnych foriem.

Vplyvy na klimatické pomery

Miestna klíma na lokálnej úrovni môže byť ovplyvnená zvýšenou evapotranspiráciou na ploche lomu – odkrytých skalných plochách. Plochy bez vegetácie po odlesnení a plochy dotknuté ťažobnou činnosťou absorbujú a odrážajú slnečné žiarenie odlišne od plôch pokrytými lesnou vegetáciou. Preto sa v bezprostrednom okolí lomu môžu prejavovať vyššie teploty a výkyvy teplôt v porovnaní s teplotami plôch lesných porastov. Vzhľadom na pomer rozlohy lomu a celého okolitého lesného porastu však nie je predpoklad výraznejšie ovplyvnenie klímy v širšom okolí ťažobného priestoru. Vplyvy na klimatické pomery sú hodnotené ako lokálne a nevýznamné.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovanou činnosťou – ťažbou nerastných surovín v dobývacom priestore Stráňavy - Polom dochádza k emisii znečisťujúcich látok do ovzdušia. V súvislosti s navrhovaným zvýšením množstva vyťaženej suroviny na 3 500 000 t/rok (variant A), resp. 2 975 000 t/rok (variant B) dôjde k nárastu emisií tuhých znečisťujúcich látok a emisií z prevádzky ťažobných a dopravných mechanizmov v dotknutom území.

Vplyvy na vodné pomery

Kvantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd realizáciou zámeru, resp. navrhovanej činnosti nebudú ovplyvnené. Zvýšením ťažby nedôjde k zväčšeniu plochy, kde je odstránená povrchová skrývka, pretože na celej ploche, kde prebieha a bude prebiehať ťažba bola skrývka už v minulosti odstránená. Navrhovanou činnosťou nedôjde ani k zmene režimu prúdenia podzemných vôd. Kvalita podzemných a povrchových vôd vznikajúcimi splaškovými vodami taktiež nebude ovplyvnená. Kanalizácia areálu je rozčlenená na kanalizáciu splaškovú a priemyselnú (ktorá odvádza priemyselné odpadové vody z umývania motorovej techniky a chemicky ich prečisťuje), ktoré sú zaústené do verejnej kanalizácie obce Stráňavy. V Kosovej je kanalizácia splašková ktorá odvádza splaškovú odpadovú vodu zo sociálneho zariadenia a vrátnice do žump, ktorých obsah sa vyváža do čistiarne odpadových vôd Stráňavy.

Kvalita podzemných vôd môže byť ovplyvnená havarijným únikom ropných látok z ťažobných mechanizmov alebo nákladných automobilov pri samotnej ťažbe ako aj pri doprave surovín. Keďže podložie je tvorené horninami s puklinovou priepustnosťou, v prípade havárie môže dôjsť k prieniku ropných látok až na hladinu podzemných vôd. Tomuto potenciálnemu vplyvu je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj z toho dôvodu, že záujmové územie sa nachádza v pomerne malej vzdialenosti od ochranného pásma vodárenského zdroja Stráňavy - Rybníky. Pre prípad havarijného úniku ropných látok platia zásady a postupy uvedené v Havarijnom pláne, ktorý má navrhovateľ pre tieto účely spracovaný.

Vplyvy na pôdu

Z dôvodu záberu pôvodne lesnej pôdy je hodnotený vplyv na pôdu ako negatívny. Po ukončení činnosti však dôjde k postupnej rekultivácii územia a k jeho návratu k pôvodnému

účelu.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Posudzovaná plocha nie je z fytoecologického, botanického ani zoologického hľadiska významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde ku poškodeniu alebo zničeniu hodnotných a ekologicky stabilných fytoecoz, zoocenoz ani významných biotopov. Oproti súčasnému stavu nepredpokladáme žiadne negatívne ani nové vplyvy na genofond ani biodiverzitu územia, počas výstavby ani prevádzky nebudú ohrozené žiadne chránené, vzácne a ohrozené druhy fauny a flóry ani ich biotopy, ani migračné koridory živočíchov. Súčasný negatívny vplyv viazaný na ťažobné aktivity v dobývacom priestore pretrváva, nové vplyvy v území nepribúdajú. Niektoré časti lomov sa priebežne rekultivujú (vrchná časť lomu Polom), zvyšok bude rekultivovaný po vyčerpaní zásob nerastnej suroviny a ukončení ťažby. Je potrebné kontrolovať a odstraňovať invázne druhy (napr. pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý, zlatobyľ kanadská, ...) a tiež posilniť postupy na dosiahnutie dlhodobostabilných a na danom stanovisku prosperujúcich rastlinných spoločenstiev – napr. vápencových bučín na plochách lesníckej rekultivácie

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Riešená lokalita nie je v kontakte so žiadnym prvkom kostry regionálneho územného systému ekologickej stability, vlastné dotknuté územie sa vyznačuje nízkym stupňom ekologickej stability.

Vplyvy na krajinu

Súčasná štruktúra krajiny je ovplyvnená skutočnosťou, že územie zámeru sa nachádza v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, kde ťažba surovín je uskutočňovaná už vyše 100 rokov.

Areál otvorenej ťažobnej steny a dvora, dopadom na reliéf krajiny, negatívne ovplyvňuje scenériu krajiny. Tento trvalý vplyv sa čiastočne zmierni rekultiváciou územia po skončení ťažby.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Ťažba vápenca a dolomitu v lomoch Polom a Kosová je surovinovou základňou pre výrobu vápna vo vápenke Varín (DOLVAP, s.r.o.), s priamym vplyvom na stavebnú výrobu.

Vplyvy na dopravu

Navrhovaná činnosť – dobývanie nerastných surovín je vykonávaná v uzatvorenom priestore na území dobývacieho priestoru Stráňavy – Polom. Doprava vyťažených surovín, je vykonávaná odberateľom pomocou lanopáasu, ktorý nekrižuje v žiadnom bode existujúce komunikácie. Len malé množstvo vyťažených surovín, asi 5 % z celkového množstva sa dopravuje po komunikácii vedúcej popri lanopáase s priamym vyústením na cestu I/18. V priemere ide asi o 15 nákladných automobilov denne, čo pri frekvencii dopravy na uvedenej komunikácii vyše 20 000 prejazdov automobilov denne predstavuje zanedbateľný podiel. Realizáciou zvýšenia ťažby sa situácia veľmi nezmení.

Ostatné vplyvy

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu, na služby, rekreáciu a cestovný ruch, na kultúrne a historické pamiatky, na archeologické náleziská, na paleontologické náleziská a významné

geologické lokality ani na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy sa nepredpokladajú.

Hodnotenie zdravotných rizík

Zdravotné riziká sú spojené najmä s vlastným dobývaním surovín, čo predstavuje: práca s výbušnami, obsluhovanie technologických a dopravných zariadení a podobne a sú relevantné pre zamestnancov navrhovateľa.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky sú eliminované plnením prísnych bezpečnostných, organizačných a hygienických predpisov, s ktorými musia byť pracovníci lomu preukázateľne oboznámení.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou nie je v priamom kontakte so žiadnym veľkoplošným ani maloplošným chráneným územím prírody ani s ich ochranným pásmom, s chráneným vtáčím územím, s územím európskeho významu ani so sieťou biotopov Natura 2000, podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v hodnotenom území platí 1. stupeň ochrany. V území dotknutom navrhovanou činnosťou neboli identifikované biotopy národného alebo európskeho významu ani prioritné biotopy.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Na základe výsledkov environmentálneho hodnotenia, pripomienok a stanovísk doručených v priebehu procesu posudzovania, verejného prerokovania, očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, a záverov odborného posudku MŽP SR

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti „Banská činnosť vykonávaná v dobývacom priestore Stráňavy - Polom - lom Polom, lom Kosová a haldy odpadového vápenca – navýšenie ťažby“ za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa variantu B uvedeného v zámere** a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. Ťažba surovín v dobývacom priestore Stráňavy – Polom v množstve **2 975 000 t/rok**.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe zámeru a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

Opatrenia pre zníženie *emisí* tuhých znečisťujúcich látok

- V čase nízkych úhrnov zrážok využívať inštalovaný rozvod vody na skrúpanie komunikácii, po ktorých sa prepravuje surovina.
- V čase nízkych úhrnov zrážok pri odstreloch využívať vaky s vodou, ktorá sa pri odstrele rozpraší a bude eliminovať prašnosť bezprostredne po odstrele.
- Pravidelne kontrolovať technický stav filtrov a odprašovacích zariadení inštalovaných na vŕtacích zariadeniach a technologických linkách.

Ochrana podzemných vôd, povrchových vôd a ochrana horninového prostredia

- Zabezpečiť dobrý technický stav ťažobných mechanizmov a dopravných prostriedkov, aby nedošlo k neželaným únikom ropných látok do prírodného prostredia. Parkovanie je možné len na mieste k tomu určenom a zabezpečenom proti úniku ropných látok.
- Dopĺňanie pohonných hmôt, vymieňanie olejov, vykonávanie opráv a údržby stavebných mechanizmov uskutočňovať na betónových alebo asfaltom pokrytých plochách.
- Zabezpečiť aktualizáciu havarijného plánu (Plán preventívnych opatrení na zamedzenie úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
- Pravidelne kontrolovať stav havarijných pomôcok, ktoré je možné použiť pri odstraňovaní havarijných únikov nebezpečných látok (nafta, oleje, nebezpečné odpady).
- Vykonávať pravidelné školenia zamestnancov zaradených do činnosti pre odstraňovanie havarijných únikov nebezpečných látok (mimoriadne zhoršenie kvality vôd).
- Postup a opatrenia na ochranu podzemných vôd v prípade havárie je stanovený v schválenom Pláne opatrení pre prípad havárie spôsobený ropnými látkami alebo inak škodlivými látkami.

Opatrenia počas prevádzky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia

(Okrem podmienok a opatrení ktoré sú ustanovené v platných predpisoch súvisiacich s ochranou zdravia a bezpečnosťou pri práci, ktoré navrhovateľ uvádza v zámere)

- Vozidlá v čase keď sú odstavené musia byť riadne zaistené proti nežiaducemu pohybu funkčnou parkovacou brzdou.
- Postup ťažby na ťažobných rezoch musí byť vedený tak, aby sa rýpadlo pojazdom nepriblížilo k hrane svahu výsypky na vzdialenosť menšiu ako 4 m.
- Počas ťažby v suchom období budú komunikácie skrúpané kropiacim cisternovým vozidlom.

Opatrenia v oblasti ochrany fauny, flóry a biodiverzity

- Zpracovať do Plánu rekultivácie opatrenia na kontrolu invázných druhov, t. j. ich periodickú identifikáciu a odstraňovanie z rekultivovaných plôch (napr. pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý, zlatobyľ kanadská, ...).
- Zabezpečiť, aby výsadba drevín v rámci lesníckej rekultivácie rešpektovala prirodzené lesné spoločenstvá, bola vykonaná odborne a výsledný les sa svojim zložením blížil prirodzeným lesným spoločenstvám, v závislosti na danom stanovišti, teda napr. vápencovým bučinám.

Opatrenia v oblasti nakladania s odpadmi

- požiadať príslušný orgán o súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom podľa § 97 ods. 1 písm. f) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ak neuzatvorí zmluvu o jeho zneškodňovaní s organizáciou, ktorá má oprávnenie na takúto činnosť.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Rozsah a lehoty, predovšetkým merania hluku a prašnosti, určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

Všetky doručené písomné stanoviská k zámeru boli súhlasné. Aj pomerne rozsiahle stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie geológie a prírodných zdrojov nie je nesúhlasným stanoviskom, má skôr charakter oponentského posudku k záverečnej správe geologickej úlohy. Upozorňuje predovšetkým na formálne nedostatky zámeru, žiadna zo 7 pripomienok nijako nepodmieňuje ani neodmieta samotnú

realizáciu rozšírenia ťažby. Jednotlivé pripomienky boli akceptované, alebo navrhovateľom dostatočne objasnené.

Verejnosť, ani mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia, nedoručila príslušnému orgánu žiadne písomné stanovisko.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť je vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona na základe zámeru, doplňujúcich informácií, pripomienok a odporúčaní, stanovísk dotknutých orgánov, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti a odborného posudku, vypracovaného podľa § 36 zákona, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom a ďalších zdrojov informácií. Pri hodnotení podkladov a vypracovaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona.

MŽP SR analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. V priebehu posudzovania boli posúdené a vyhodnotené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, pričom výsledok a vyhodnotenie je uvedený na stranách č. 12-15 tohto záverečného stanoviska.

Spracovateľ záverečného stanoviska zväžili všetky možné riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a došli k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a podmienok uvedených v odbornom posudku a záverečnom stanovisku nebude mať posudzovaná činnosť negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov v záujmovom území.

V priebehu procesu posudzovania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení navrhovaných v zámere a podmienok uvedených v záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov dotknutého územia.

Na MŽP SR bolo v priebehu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti doručených 8 písomných stanovísk od zástupcov zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávnych orgánov, záznam z verejného prerokovania a odborný posudok podľa § 36 zákona.

Súhlas s realizáciou navrhovanej činnosti možno odôvodniť aj nasledujúcimi skutočnosťami:

- ide o rozšírenie už existujúcej ťažby, ktorá významne neznižuje na kvalitu a pohodu života dotknutých obcí Stráňavy a Strečno;
- vzdialenosť ťažobnej činnosti od dotknutých obcí je dostatočná, medzi osídlením a ťažbou je optická a zelená bariéra (chrbát Kosovej, les);
- existujúce riešenie dopravy suroviny lanopásom do vápenky vo Varíne je mimo zastavaného územia;
- nedochádza ku kolízii so záujmami ochrany prírody ani s ochrannými pásmami podzemných vôd.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Všetky oboznámené a dotknuté subjekty predložili súhlasné stanoviská a realizáciu navrhovanej činnosti odporúčajú. Pripomienky uvedené v stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie geológie a prírodných zdrojov upozorňujú na formálne nedostatky zámeru, žiadna zo 7 pripomienok nijako nepodmieňuje ani neodmieta samotnú realizáciu rozšírenia ťažby. Jednotlivé pripomienky boli akceptované, alebo dostatočne navrhovateľom objasnené. Nebola akceptovaná iba pripomienka č. 5, že nie je uvedený spôsob nakladania s ťažobným odpadom. Odpadový vápenec uložený na haldách, bude tiež ťažený, aj jeho ťažba je predmetom v zámere popísanej navrhovanej činnosti.

Na verejnom prerokovaní neboli vznesené žiadne námietky proti realizácii navrhovanej činnosti. Verejnosť, ani mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia, nedoručila príslušnému orgánu v zákonom stanovenej lehote k predmetnej správe o hodnotení žiadne písomné stanovisko.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Milena Okoličányiová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ing. Roman Skorka
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 14. augusta 2018

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví

záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 6, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 3, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti nebola žiadna dotknutá verejnosť identifikovaná.

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na MŽP SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa:

1. **DOBÝVANIE, s.r.o., Stráňavy – Lom Polom, 013 25 Stráňavy**
2. **Obec Stráňavy, Obecný úrad, Májová 336, 013 25 Stráňavy**
3. **Obec Strečno, Obecný úrad, Sokolská 487, 013 24 Strečno**
4. **Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 22 Prievidza**
5. **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky , Odbor energetickej a surovinovej politiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212**
6. **Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, ul. Vysokoškolákov 8556/33 B, 010 08 Žilina – IČO 00151866**
7. **Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia, Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina**
8. **Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,**
9. **ul. Vysokoškolákov 8556/33 B, 010 08 Žilina**
10. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Vojtecha Spanyola 27, 011 71 Žilina**
11. **Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, 011 09 Žilina –**
12. **Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline, Námestie Požiarnikov 1, 010 01 Žilina**
13. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU**